

Kai už lango šalta ir švininis dangus, pasisemti šviesos, šilumos, spalvų, teigiamų emocijų panevėžiečiai ir miesto svečiai gali Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje. Čia atidaryta Ilonos Žvinakienės tapybos darbų paroda „Vondou“ („vanduo“ žemaitiškai).

Daugybė prasmių

Vanduo dailininkei turi daugybę prasmių ir reikšmių. Užaugo Plungėje. Krašte, kur netrūksta vandens – šalia Babrungas, Minija, Platelių ežeras, Baltijos jūra. Vanduo – tai gyvybė. Suaugusio žmogaus organizme jo yra apie 70 proc.

„Skaidrus, švarus Platelių ežero vanduo. Kone matai dugną, nors yra metrų metrai gylio. Vanduo turi daug metaforų. Gyvenimo tėkmė. Moteris – upė, o vyras – krantas. Tam, kad pasaugotų, įrėmintų, suvaldytų. Svarbiausia – kad vanduo nenustotų tekėjęs, netaptų pelke ar bala“, – teigia I. Žvinakienė.

Vandenį jai patinka piešti ir todėl, kad čia atsispindi išorinis pasaulis, vanduo yra išraiškingas, plastiškas, gražus, siejasi su šiluma, ramybe, atostogomis, vasara, gamta.

„Ir gyvenimą matau taip: įsivaizduokim, kad gulime vonioje ir čiaupais reguliuojame – šiltesniame ar šaltesniame vandenyje maudysimės. Švarias, geras mintis, emocijas, vaizdus įsileisime ir automatiškai spinduliuosime kitiems ar atvirkščiai. Aš pasirinkau pirmąjį kelią“, – sako menininkė.

Ir aukštai, ir žemai

Po studijų Šiaulių universitete I. Žvinakienė gavo paskyrimą į Panevėžį. Prie vandens augusiai moteriai čia jo ypač trūko, todėl prireikė kone dešimtmečio, kad jaustųsi įleidusi šaknis. Dabar Irena pasakoja sava besijaučianti ir Žemaitijoje, ir Aukštaitijoje – penktajame Lietuvos mieste.

„Grįžtu namo – man gera. Upės, jūra, ežeras. Panevėžyje vaikštau, bėgioju po parkus – irgi jaučiuosi puikiai“, – šypsosi I. Žvinakienė.

Todėl menininkės kūryboje – ir aukštaičių, ir žemaičių vandenys visomis savo formomis.

Veidrodžiai

Dailininkė įsitikinusi: menas yra stebuklingas. Štai vasarą pamatytą mėlynų mėlyniausią jūrą su žuvėdromis užfiksuoja, šį grožį galvoje nešiojiesi pusmetį ir į paveikslą transformuoji žiemą.

„Kartą piešiu Nidos kopose. Prieina žmogus, išžiūri ir nesusilaiko: „Tu matai, koks smėlis... O aš niekada nemačiau“. Mes esame veidrodžiai vienas kitam“, – sako kūrėja.

Todėl ji niekada nepiešia būdama blogos nuotaikos. Šiai užklupus eina tvarkytis namų, skalbti.

„Paveikslas – arba vaistas, arba nuodas. Man pačiai norisi gydančio“, – teigia autorė.

Bažnyčios po vandeniu

Bibliotekoje menininkė pristato keliolika impresionistinių drobių. Seniausia tapyta 2013 m., naujausia – netgi 2024-ųjų kūrinys.

Ilgiausiai – net 7 metus – I. Žvinakienė tapė paveikslą „Dar akimirka“.

„Būna, kad viskas nutinka greitai. O būna, kad vandenį palieji ir nieko su juo negali padaryti. Pavyzdžiui, šiemetė jūra pavyko iškart. O kiti – keiti, lieji papildomus sluoksnius... Po vandeniu paslepi bažnyčias... Ir vis tiek – ne tai, ne tai... kažkas yra pasiūlęs tiesiog palikti kaip yra. Tačiau aš negaliu... Geriausia yra tai, kad žmogus vėl ir vėl gali pradėti naują dieną, žvelgti vis kitomis akimis“, – sako dailininkė.

Išgyventi

I. Žvinakienė tvirtina: jos kraujyje – vandens, oro, laisvės stichijos. O koks santykis su ugnimi?

„Ugnis man patinka. Mėgstu žiūrėti į židinį. Bet, matyt, manyje jos trūksta. O kūryba turi ateiti natūraliai“, – šypsosi.

Ar todėl paveiksluose nėra žmogaus? „Žmones tapau, tačiau portretai iškart keliauja į modelių namus“, – teigia.

I. Žvinakienė dirba dailės mokytoja V. Žemkalnio gimnazijoje. Pedagogai kasmet atsiskaito už savo darbus – pildo ataskaitas ir planus. Ką nuveikė, norėtų patobulinti ir nuveikti kitamet.

„Pastarojoje grafoje įrašau: „išgyventi“, – šypsosi I. Žvinakienė. – Ir dar neužkliuvau – vis

ties ataskaitų niekas neskaito“.

Paroda „Vondou“ G. Petkevičaitės-Bitės bibliotekoje eksponuojama iki sausio 31 dienos.

Asta Sarapienė

Komunikacijos specialistė

